

GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2026. GODINU UDRUGE "HIPPOCAMPUS"

Godišnji program rada za 2026. godinu Udruge za zaštitu okoliša "HIPPOCAMPUS", usvojen je na temelju članka 36. statuta udruge na skupštini udruge održanoj 31. prosinca 2025. godine u Biogradu na Moru.

1. REDOVAN RAD UDRUGE

- Nastavak provedbe institucionalnu podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva u programskom području “**Institucionalna podrška stabilizaciji i/ili razvoju udruge u području demokratizacije i društvenog razvoja - udruge za zaštitu okoliša, prirode i ekološke održivosti**” tijekom 2026. godine.
- pripremanje i održavanje sjednica upravnih tijela,
- održavanje redovnih sastanaka voditelja i izvoditelja po programu i projektu,
- rješavanje poslovne pošte i svih tekućih poslova
- održavanje sastanaka s članovima udruge,
- tajničko-računovodstveni i organizacijski poslovi, isplata plaće

2. EDUKACIJA ČLANSTVA

- Nastaviti s aktivnostima edukacije članstva s ciljem jačanja potencijala članova i udruge

3. PROVEDBA AKTIVNOSTI U SKLADU SA STRATEŠKIM PLANOM UDRUGE

- **Zaštita morskih ekosustava i vršnih predatora**

Udruga Hippocampus usmjerava svoje djelovanje na zaštitu morskih ekosustava kroz očuvanje vršnih predatora, koji imaju ključnu ulogu u stabilnosti i otpornosti mora.

U ovom području Udruga se oslanja na iskustvo stečeno kroz provedbu međunarodnih projekata usmjerenih na zaštitu morskih pasa i raža, uključujući suradnju sa znanstvenim institucijama i nadležnim tijelima u razvoju prijedloga prostornih mjera zaštite, poput područja s ograničenim ribolovom.

Aktivnosti unutar ovog strateškog pravca uključuju znanstveni i terenski monitoring, suradnju s ribarima, istraživanja migracija i korištenja staništa te prijenos znanstvenih spoznaja u upravljačke i zaštitne mjere.

- **Upravljanje pritiscima na more** (invazivne vrste i izgubljeni i odbačeni ribolovni alati)

Udruga razvija aktivnosti usmjerene na smanjenje pritiska koji dugoročno narušavaju morske ekosustave.

Temelj za ovaj strateški pravac predstavlja višegodišnje iskustvo Udruge u provedbi terenskih aktivnosti čišćenja podmorja i priobalja, mapiranja onečišćenih lokacija te suradnje s ronilačkim klubovima, komunalnim poduzećima i jedinicama lokalne samouprave. U novom strateškom razdoblju taj se rad nadograđuje sustavnijim pristupom mapiranju i uklanjanju izgubljenih i odbačenih ribolovnih alata te razvojem projekata većeg obujma.

Poseban naglasak stavlja se na povezivanje terenskog rada s prikupljanjem podataka i pripremom projekata za nacionalne i EU fondove.

- Znanost, monitoring i terensko znanje (more, slatke vode i prijelazni ekosustavi)

Udruga razvija i primjenjuje znanstveno utemeljene i terenski provjerene metode monitoringa morskih, slatkovodnih i prijelaznih ekosustava.

Posebna vrijednost Udruge leži u dugogodišnjem terenskom iskustvu i poznavanju lokalnih ekosustava, uključujući suradnju s upravljačima zaštićenih područja. U strateškom razdoblju planira se daljnji razvoj aktivnosti praćenja ribljih zajednica, migratornih vrsta i invazivnih riba u slatkovodnim sustavima, s posebnim naglaskom na prijelazne ekosustave i njihovu povezanost s morem.

Monitoring se koristi kao alat za rano prepoznavanje promjena koje se, kroz povezanost voda, izravno odražavaju i na stanje morskih ekosustava.

- **Znanost u praksi – edukacija, zajednica i komunikacija**

Udruga nastavlja razvijati edukativne i komunikacijske aktivnosti koje se temelje na dugogodišnjem radu s djecom, mladima, roniocima i širom javnošću.

Kroz terenske edukacije, radionice, izložbe, javna događanja i digitalne komunikacijske kanale, znanstvena se znanja prevode u razumljiv i primjenjiv sadržaj, s ciljem jačanja svijesti o važnosti očuvanja prirode i sigurnog boravka u prirodnom okolišu.

- **Ekosistemski pristup i povezanost kopna i mora**

Udruga koristi demonstracijske prakse očuvanja bioraznolikosti i održivog korištenja prirodnih resursa kao alate za razumijevanje povezanosti kopnenih i vodenih ekosustava.

Ove aktivnosti temelje se na dugogodišnjem radu Udruge u pčelarstvu i gljivarstvu, kroz koje su razvijeni edukativni modeli, stečeno praktično znanje te ostvarena suradnja s relevantnim stručnim i upravljačkim institucijama. Prakse se koriste u edukativne i interpretacijske svrhe, bez narušavanja temeljnog fokusa Udruge na zaštitu morskih i vodenih ekosustava.

- Jačanje organizacijskih kapaciteta i financijske održivosti

Udruga će nastaviti jačati organizacijske kapacitete kroz zapošljavanje stručnih kadrova, profesionalizaciju upravljanja, razvoj partnerstava i diversifikaciju izvora financiranja.

Institucionalna podrška i stabilizacija osnovnog djelovanja („hladnog pogona“) prepoznaju se kao ključni preduvjeti za dugoročno planiranje, sudjelovanje u složenijim projektima i daljnji razvoj Udruge.

U svrhu ostvarenja navedenih aktivnosti Udruga će prijavljivati i provoditi slijedeće projekte i aktivnosti:

- A) STRENGTHENING NATIONAL CAPACITY FOR LIONFISH CONTROL IN CROATIA** - Cilj projekta je ojačati spremnost Hrvatske na invaziju vatrenjače kroz edukaciju i osposobljavanje djelatnika zaštićenih morskih područja, testiranje konkretnih metoda njezina uklanjanja na terenu, uključivanje ribolovaca te izradu nacionalnih preporuka za upravljanje. Projekt financira @IUCN Save Our Species u okviru Fonda za brzi odgovor na invazivne strane vrste @Europske unije. Partneri na projektu su Park prirode Telašćica, Nacionalni Park Mljet, Javne ustanove Natura Jadera i Priroda te Institut za oceanografiju i ribarstvo.
- B) "ŽIVOT S MOREM" - EDUKACIJA ZA OČUVANJE MORSKIH EKOSUSTAVA** - Edukacija i podizanje svijesti među ljudima o važnosti bioraznolikosti ključni su za dugoročno očuvanje prirode. Kada ljudi postanu svjesni vrijednosti koje priroda pruža i prijetnji s kojima se suočava veća je vjerojatnost da će se uključiti u napore za njezino očuvanje. Udruga Hippocampus projektom "Život s morem" - edukacija za očuvanje morskih ekosustava želi doprijeti do ključnih ljudi, poput lokalnog stanovništva koje živi s morem i od mora, te mladih generacija okrenutih tehnologiji otuđenim od prirode i suživote s njom. Informiranjem i pobuđivanjem svijesti kod ciljnih skupina uz podršku znanstvenog sektora moguće je osigurati budućnost Jadranskom ekosustavu.
- C) IZGUBLJENI RIBOLOVNI ALATI PRIJETNJA BIORAZNOLIKOSTI AKVATORIJA ZADARSKE ŽUPANIJE** - Odbačeni ribolovni alati poput mreža, vrša i sl. mogu biti odbačeni ili izgubljeni tijekom ribolovnih aktivnosti, a jednom kada se nađu na morskom dnu, nastavljaju nekontrolirano hvatati i ubijati morske organizme što dovodi do značajne degradacije biološke raznolikosti. Ti alati mogu ostati funkcionalni dugi niz godina, uzrokujući trajnu štetu morskom ekosustavu i ugrožavajući morske vrste, uključujući ribe, kornjače i morske ptice. Drugi problem zaostalih ribolovnih alata je zagađivanje okoliša mikroplastikom, jer se tijekom vremena raspadaju, doprinoseći globalnom problemu onečišćenja mora. Izgubljeni i odbačeni ribolovni alati, često poznati kao ghost gear predstavljaju ozbiljan problem za morske ekosustave diljem svijeta, uključujući i naše Jadransko more.
- Ciljevi projekta:
- Identifikacija izgubljenih ribolovnih alata u akvatoriju Zadarske županije
 - Mapiranje izgubljenih ribolovnih alata
 - Podizanje svijesti lokalne zajednice i ribara o ekološkim prijetnjama.
- D) MORE U SRCU** - Obzirom na uspješnu provedbu projekta proteklih godina pokušati će se ostvariti financijska sredstva za nastavak provedbe javljanjem na razne natječaje.
- E) PČELINJAK** - potrebno je nastaviti s radom na održavanju i unaprjeđenju pčelinjaka, te poduzeti sve potrebne radnje kako bi se očuvale postojeće pčelinje zajednice. Angažmanom vlastitih članova i nastaviti s radom u vlastitom angažmanu, do povoljnog trenutka za aplikaciju na natječaje iz ZPP-a kojima bi se postojeći

kapaciteti povećali i pokrenulo u proizvodnom smjeru s ciljem pokretanja gospodarske djelatnosti u svrhu samofinanciranja odnosno održivosti udruge.

- F)** *Nastaviti i unaprijediti suradnju s postojećim i novim partnerima iz zemalja članica EU na zajedničkim projektima, s ciljem povlačenja sredstava iz programa EU.*
- G)** *Nastaviti s radom gljivarske sekcije unutar udruge, povećati broj i intenzitet gljivarskih aktivnosti.*
- H)** *U svrhu podizanja kapaciteta udruge pratiti objavu natječaja od strane nacionalnih, Europskih i međunarodnih fondova.*
- D)** *Osmisliti i prijaviti na dostupne natječaje/fondove nove projekte i programe u skladu s područjem djelovanja udruge*
- J)** *Unaprijediti kluba za promociju zaštite i očuvanja ribljih vrsta koji će se djelovanjem pod nazivom Team Hippocampus radom na terenu i putem društvenih mreža zalagati za očuvanje ribljeg fonda u RH.*
- K)** *U suradnji s nadležnim institucijama prijaviti projekte regulacije brojnosti alohtonih i invazivnih vrsta riba*
- L)** *nastaviti rad s volonterima i razvoj volonterstva u udruzi*
- M)** *Prijava projekata na natječaje LAGUR-a (FLAG-a)*
- N)** *Promocija boravka u prirodi, snalaženja i suživota s prirodom s naglaskom na očuvanje prirode i okoliša.*

U Biogradu na Moru, 31. prosinca 2025. godine.

Predsjednica:

Dubravka Sambunjak Domitrović